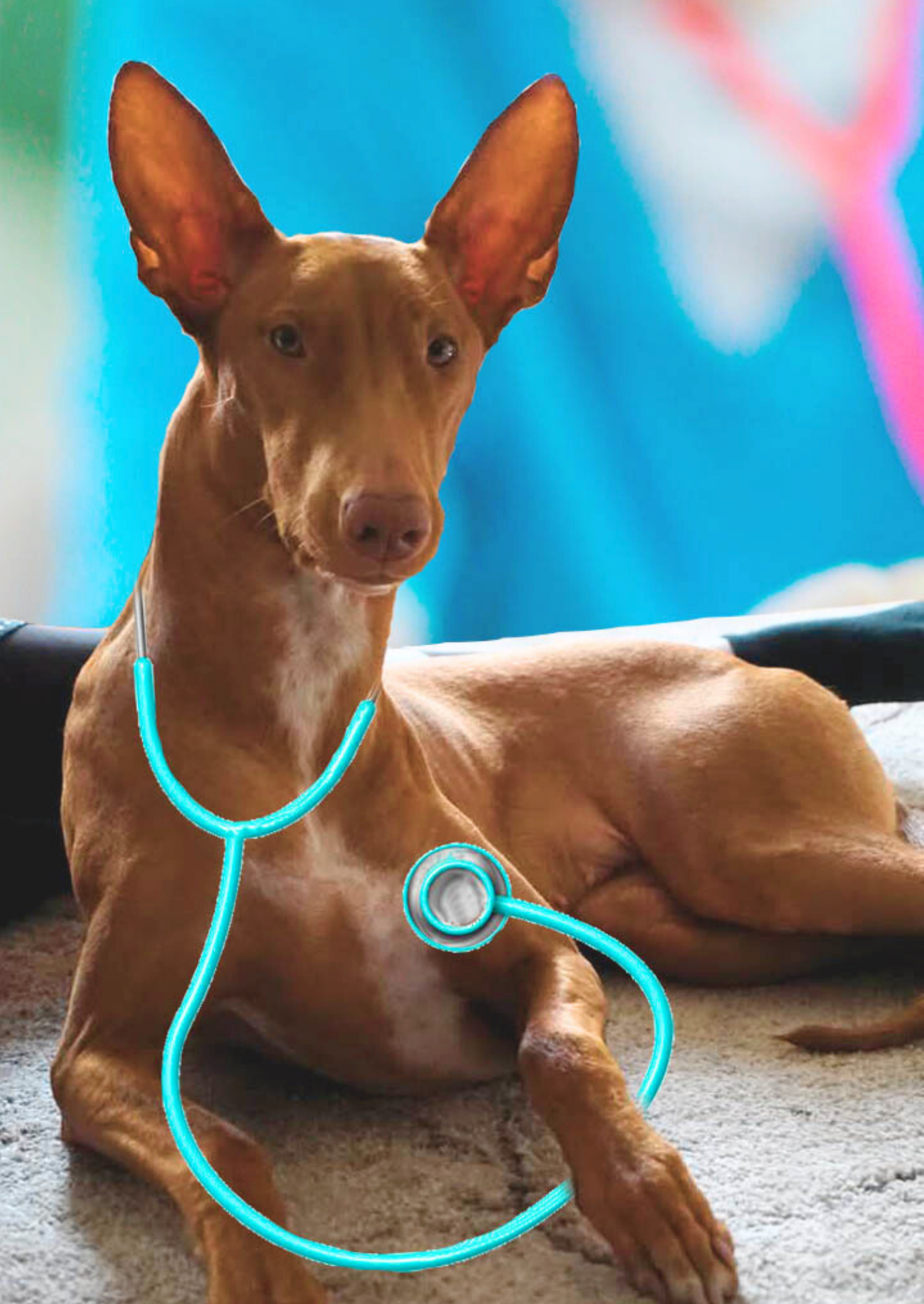

Terveystutkisinko koirani?

Koonti & kuvat & taitto : H.Ollila 2025

Terveystutkimukset antavat arvokasta tietoa kasvattajille jalostustyön tuloksista sekä rodun nykytilanteesta. Koirien omistajat puolestaan saavat terveystutkimuksista tietoa oman koiran terveystilanteesta. Kotikoirienkin osalta terveyden tutkiminen on tärkeää ja arvokasta, jotta tulevaisuudessakin meillä olisi terveitä rotujemme edustajia. Rodun hyvinvoinnin kannalta terveys on yksi tärkeimmistä näkökulmista.

Terveystutkia vai ei ?

Koiran kasvatus on työtä, jossa kasvattaja tarvitsee työnsä tueksi työkaluja, joiden avulla saadaan ihmisten iloksi terveitä ja tasapainoisia koiria. Terveystutkimukset ovat yksi tällainen työkalu. Terveystutkimukset liitetäänkin usein koiriin, joita on tarkoitus käyttää jalostukseen. Myös kotikoirien tutkiminen on erittäin tärkeää, sillä suurin osa koirista viettää elämänsä kotikoirana.

Viralliset terveystutkimukset ovat paitsi nykytilanteen kartoittamista myös rodun terveystilanteiden kontrollointia, sillä lähes kaikilla roduilla on jokin terveystilanne, jonkin asteisena. Sairaudet vaihtelevat roduittain, toisilla rasitteena on esimerkiksi lonkkaviat, toisilla roduilla epilepsia tai jokin muu perinnöllinen sairaus. Terveystutkimuksilta ei voi välttyä, mutta niiden esiintymiseen ja etenemiseen rodussa voidaan vaikuttaa terveystutkimuksilla sekä jalostusvalinnoilla.

KUVA: Yleisimpiä Suomen Kennelliiton virallisia terveystutkimuksia. Sinisellä ympyröitynä Suomen faaraokoirat & ibizanpodencot ry:n suosittelemat tutkimukset jalostuskoirille. Lähde: SFK suositukset jalostuskoirille

Viralliset terveystutkimukset

Suomen kennelliiton virallisilla terveystutkimuksilla pyritään ennaltaehkäisemään perinnöllisiä vikoja ja sairauksia koirissa. Virallisia terveystutkimuksia ovat mm. luuston osalta lonkka- ja kyynärkuvaukset, olkanivelkuvaukset sekä selkäkuvaukset. Silmätarkastuksista puolestaan saadaan arvokasta tietoa perinnöllisten silmäsairauksien tilanteesta roduissa.

Kaikkiin terveystutkimuksiin tulee tilata sähköinen lähete ennen tutkimuksen tekoa. Ennen tutkimusta on myös hyvä tarkistaa että koira on täyttänyt lausuntohetkellä mahdollisesti vaaditun vähimmäisiän.

Rotuyhdistyksien jalostustoimikunnat asettavat rotukohtaiset suositukset edustamiensa rotujen jalostuksen edistämiseksi, mutta viime kädessä vastuu on kasvattajalla. Suomen Faaraokoirat ja ibizanpodencot ry suosittelee jalostukseen käytettävien koirien osalta tutkittavaksi koirilta:

- silmät
- lonkat
- polvet
- kyynärät

Jalostussuositusten mukaan sairasta yksilöä ei tule käyttää jalostukseen. Jalostussuositusten puuttuminen ei kuitenkaan estä koiran jalostuskäyttöä.

Linkkejä:

<https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-terveys/koiran-terveystutkimukset>

<https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-terveys/perinnolliset-sairaudet-ja-koiran-hyvinvointi/mita-virallinen-silmatarkastus-tutkii>

<https://jalostus.kennelliitto.fi/>

<https://www.farkkukerho.net/terveys>

Entäpä ne koti- ja harrastuskoirat?

Terveystutkimukset antavat myös tavalliselle koiranomistajalle tärkeää tietoa sen rakkaan koiran terveyden tilasta. On hyvä tietää onko esimerkiksi koiran luusto kunnossa, sillä lihaksiston kunnon ylläpidolla voidaan hidastaa mm. nivelrikon etenemistä. Koiran elämän laatua parantavia tekoja on helpompi tehdä kun tietää missä kunnossa koira on.

Koiran keho on kuormituksen alaisena koko sen elämän ajan vaikka sen kanssa ei harrastettaisikaan tavoitteellisesti mitään lajia. Erityisen tärkeää on mm. luuston kuvaus harrastuskoiran osalta, sillä rotujemme juoksulajit vaativat koiran keholta paljon. Maasto- ja ratajuoksu-koirat ovat urheilijoita, joiden keho on kovalla rasituksella niin kisoissa kuin treeneissäkin.

Monet koirien sairauksista antavat merkkejä olemassaolostaan vasta kun ne ovat edenneet, sillä koirat ovat mestareita piilottamaan kipunsa.

Terveystutkimustilanne roduissamme

Vuoden 2024 aikana Suomen kennelliiton jalostustietojärjestelmään kirjattiin faaraakoirille yhteensä 55 terveystutkimus tulosta. Tutkittuja faaraakoiria vuoden 2024 aikana oli yhteensä 10. Edellisenä vuonna tutkimustuloksia kirjattiin faaraoille yhteensä 37 tulosta koiramäärän pysyessä samana: 10 tutkittua yksilöä. Terveystutkittujen faaraakoirien osuus edellisvuosiin verrattuna on lievässä nousussa vaikkakin tutkittujen koirien osuus edelleen melko pieni.

Karkeakarvaisista ibizanpodencoista kirjattiin terveystutkimustulos jalostustietojärjestelmään yhdelle koiralle ja lyhytkarvaisen osalta vuonna 2024 tutkittiin yhteensä 3 koiraa/yhteensä 8 terveystutkimustulosta. Vuoteen 2023 verrattuna vuosi 2024 oli hiljaisempi tutkimusvuosi lyhytkarvaisissa ibizanpodencoissa. Vuoden 2023 aikana tutkittiin lyhytkarvaisia ibizanpodencoja yhteensä 9 yksilöä / yhteensä 27 terveystutkimustulosta. Viereisen sivun taulukossa esitetään terveystutkimusten kappalemäärät roduittain vuosilta 2021-2024.

Tavoitteena hyvinvoiva koira

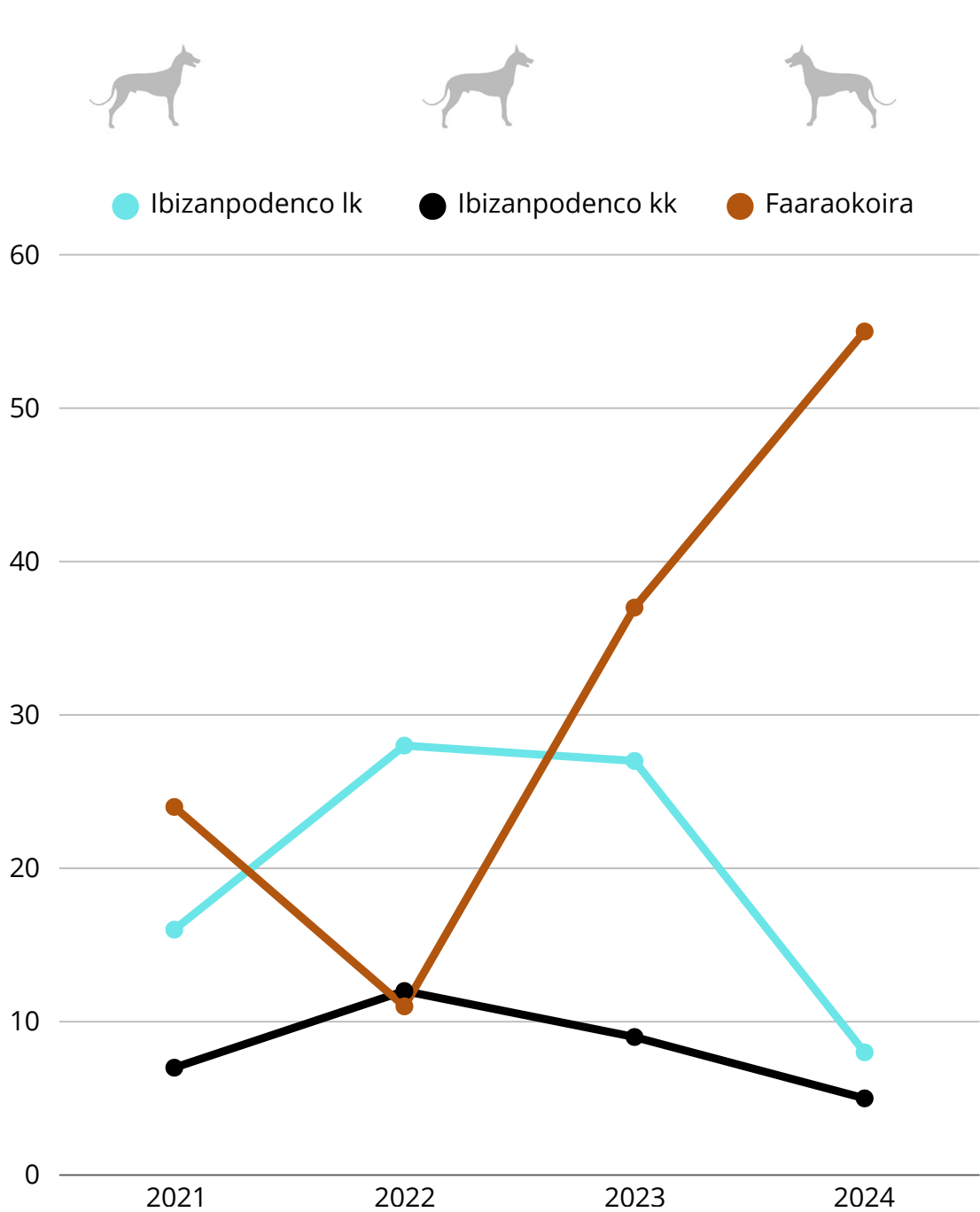
Terveystutkimusten merkitystä ei voi väheksyä, kun tavoitteena on terve, tasapainoinen ja hyvinvoiva koira. Tutkittuun tietoon perustuva hyvinvointi on hyvä pohja pitkälle ja mielekkäälle koiran elämälle. On hyvä muistaa, että tutkimaton koira ei ole sama asia kuin terve. Koiran terveys, aivan kuten meidän ihmistenkin terveys voidaan varmistaa vain tutkimuksilla.

Lähteet:

[Suomen kennelliitto Koiran terveystutkimukset](#)

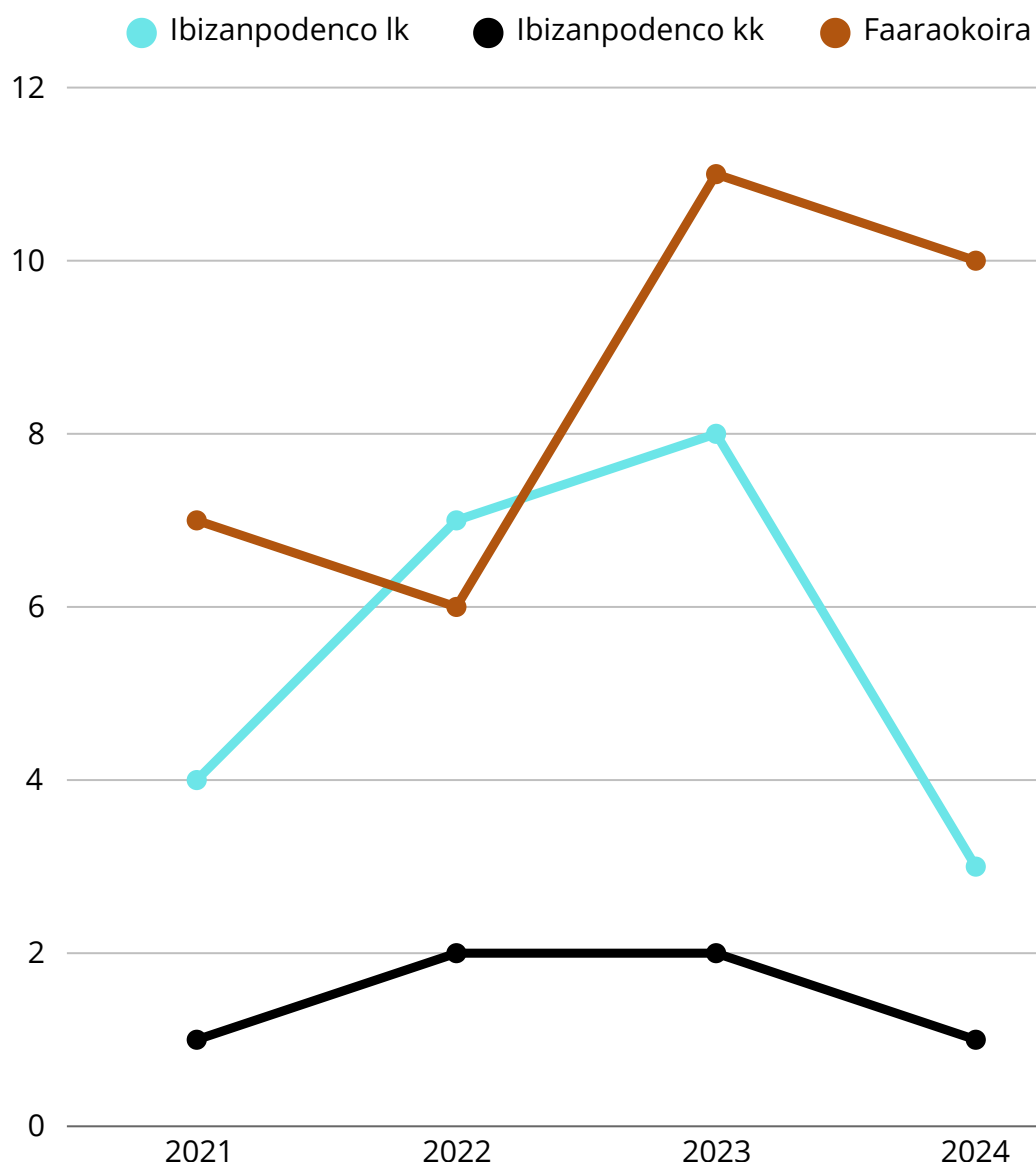
[Suomen Kennelliitto Jalostustietojärjestelmä](#)

[SFK ry suositukset jalostuskoirille](#)

Terveystutkimustulokset roduittain (kpl/ vuosi). Lähde: Suomen kennelliitto, jalostustietojärjestelmä

Selkäsairaudet roduissamme

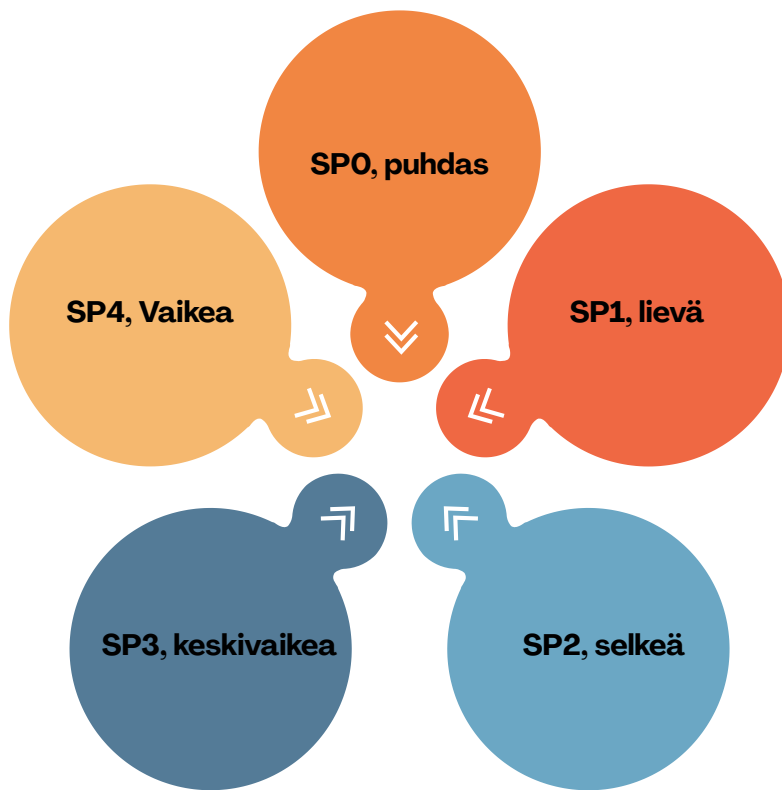
Koonti & kuvat : H.Ollila 2025

Perinnöllisiä selkämuutoksia esiintyy koirilla useita erimuotoisia, joista Suomen kennelliiton virallisen tutkimustuloksen voi saada mm. Spondyloosin, LTV:n ja VAO:n osalta. Selkämuutokset voivat vaikuttaa koiran elämään heikentäen sen elämän laatua ja hyvinvointia, vaikuttaen myös sen kykyyn nauttia liikkumisesta ja muista aktiviteeteista. Artikkelissa tutustutaan lyhyesti erityisesti faaraokoirissa esiin nousseisiin selkämuutoksiin, spondyloosiin ja LTV:hen.

Spondyloosi koiralla

Spondyloosi on selän rappeumasairaus, jossa selkänikamien yhteenkasvaminen muodostaa selkärangan nikamien väliin luisia piikkejä ja/ tai siltoja, jotka puolestaan jäykistävät selkärankaa. Selkärangan tehtävä on olla joustava samalla kun se tukee vartaloa ja suojaa selkäydintä. Selkäranka mahdollistaa koiran liikkumisen ja terveen koiran selkä rentoutuu ravissa. Koira on luotu liikkumaan ja selän toiminta vaikuttaakin vahvasti koiran liikuntakykyyn ja hyvinvointiin.

Spondyloosia on aiemmin pidetty oireettomana ikääntymiseen liittyvänä muutoksena. Osalle koirista se kuitenkin aiheuttaa vakavia oireita kuten jäykkyyttä, ontumista ja epämääräisiä selkäkipuja. Bokseilla spondyloosia on todettu jo nuorilla koirilla, jolloin sen on todettu olevan perinnöllinen. Sen etenemiseen rodussa voidaan vaikuttaa jalostusvalinnoilla. On hyvä muistaa, ettei kaikki spondyloosimuutokset kuitenkaan ole perinnöllisiä.

KUVA: Spondyloosi asteikko, Suomen Kennelliitto.

Oli spondyloosi laadultaan perinnöllistä tai ei, kysymyksessä on kuitenkin etenevä rappeumasairaus, joka vaikuttaa koiran elämänlaatuun.

Mystinen kirjainyhdistelmä LTV

Koiran välimuotoinen lanneristinikama LTV on synnynnäinen ja perinnöllinen nikamaepämuodostuma, jota esiintyy lanne-ristiluuliitoksen alueella. Välimuotoisessa lanneristinikamassa havaitaan usein sekä lanne- että ristinikamalle tyypillisiä piirteitä. LTV:tä esiintyy vaihtelevasti useilla eri koiraroduilla, mm. saksanpaimenkoirilla. Välimuotoisen lanne-ristinikaman on todettu olevan yhteydessä cauda equina -oireyhtymän, lonkan kasvuhäiriön ja lumbosakraalisten osin kanssa.

LTV voi aiheuttaa koiralle moninaisia oireita, riippuen millaisesta LTV muutoksesta on kysymys. Toisaalta koira voi olla myös täysin oireeton LTV muutoksesta huolimatta. Lannerangan ja sen nikamien välinen liikkuvuus on tärkeä osa koiran liikkumista, etenkin ojennus- ja koukistusliikkeissä. Erityisesti juostessa ja hypäessä lanneristinikamien joustavuus on elintärkeää koiralle. LTV muutos voi aiheuttaa ennen aikaista rappeumaa lanneristiluualueelle, jonka seurauksena saattaa olla mm. cauda equina-oireyhtymä (CES).

LTV muutoksia luokitellaan Suomessa neljään eri luokitteluasteikkoon. Asteikko kuvaa erilaisia LTV muutoksia.

LTV 0 Ei muutoksia

LTV 1 Jakautunut ristiluun keskiharjanne (S1-S2)

LTV 2 Symmetrinen välimuotoinen lanne-ristinikama

LTV 3 Epäsymmetrinen välimuotoinen lanne-ristinikama

LTV 4 6 tai 8 lannenikamaa

KUVA:LTV muutosasteikko, Suomen Kennelliitto.

Suomen kennelliitto suosittelee, ettei oireilevia koiria käytetä jalostukseen. Oireettomia LTV1-4 lausunnon saaneita koiria voidaan käyttää jalostukseen, mutta ne tulisi yhdistää ainoastaan LTV0 lausunnon saaneeseen yksilöön. Suomen kennelliitto suosittelee tällaisen yhdistelmän jälkeläisiä kuvattavaksi, jotta LTV:n periytyvyydestä ja merkityksestä saadaan lisätietoa.

Selkäkuvaustilanne roduillamme

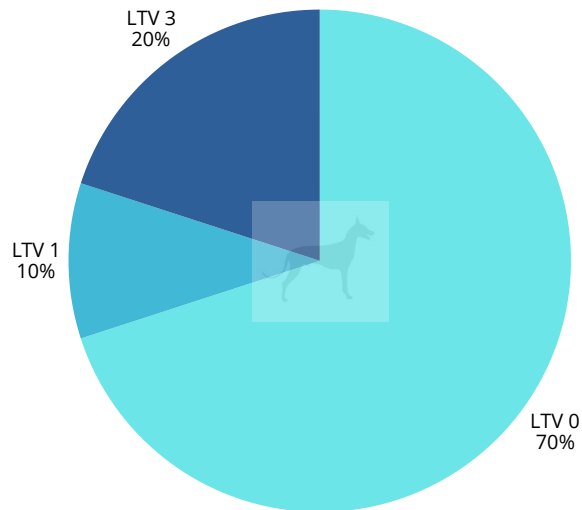
Selkäkuvauksia on tehty roduillemme Suomessa pienimuotoisesti vuodesta 2018 lähtien, kuvauksia on kuitenkin tehty melko vähän. Faaraokoirissa vuosien 2021-2025 Suomessa on kuvattu yhteensä 14 koiraa ja ibizanpodencoissa selkäkuvauksia on tehty karkeakarvaisissa neljälle yksilölle ja lyhytkarvaisissa kymmenelle yksilölle vuosien 2021-2025 aikana.

Selkäkuvauksien määrä lähti pienoiseen nousuun vuoden 2024 aikana faaraokoirissa ja tutkimustulokset ovat vaihdelleet spondyloosin osalta puhtaan SP0 tuloksesta SP1 tuloksen ja SP3 tuloksen välillä. LTV tuloksissa on ollut nähtävissä myös hajontaa, LTV 0 tuloksen on saanut 2021-2025 aikana kuvatuista 11 yksilöstä 7 koiraa. Loput tulokset LTV:n osalta faaraokoirissa ovat vaihdelleet LTV1 - LTV3 tuloksien välillä.

Lyhytkarvaisissa ibizanpodencoissa kuvatuista koirista valtaosa oli sekä spondyloosin että LTV:n ja VAO:n osalta terveitä. Kennelliiton jalostustietojärjestelmän mukaan vuosien 2021-2025 aikana kuvatuista vain kahdella yksilöllä on LTV1 tulos. Karkeakarvaisten ibizanpodenocjen osalta vuosien 2021-2025 aikana kuvatut kaikki neljä koiraa ovat olleet terveitä.

LTV KUVAUSTULOKSET 2024-2025, FAARAOKOIRA

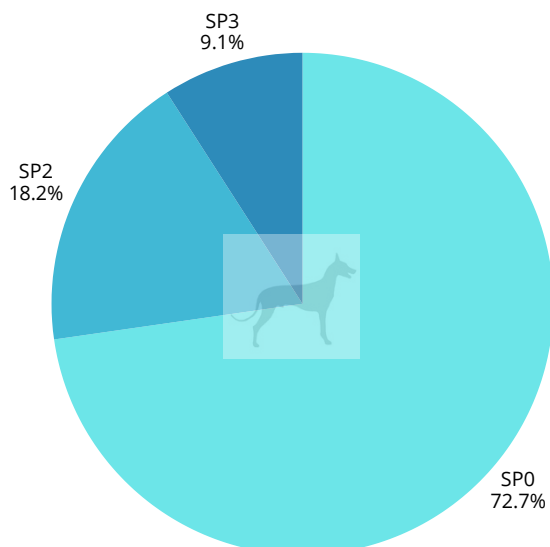
TUTKITTUJA KOIRIA 11 KPL

LTV kuvaustulokset 2024, faaraokoiria. Prosenttiosuudet tutkimustuloksista. Tutkittuja yksilöitä 8 kpl vuonna 2024, 3 kpl kesäkuu 2025 mennessä. Lähde: Suomen kennelliitto, jalostustietojärjestelmä

SPONDYLOOSI KUVAUSTULOKSET 2024-2025, FAARAOKOIRA

TUTKITTUJA KOIRIA 11 KPL

Spondyloosi kuvaustulokset 2024, faaraokoiria. Prosenttiosuudet tutkimustuloksista, tutkittuja koiria 2024 8 kpl, 3 kpl kesäkuu 2025 mennessä. Lähde: Suomen kennelliitto, jalostustietojärjestelmä

Rodun hyvinvoinnin turvaaminen

Faaraokoirissa selkämuutoksia on noussut esiin lisääntyneiden kuvauksien myötä, jonka johdosta olemme tiedostaneet sen, että faaraokoirien selkämuutosten osalta on tarkkailtava tilannetta. Kuvauksia on tehty tähän mennessä rekisteröinti määräin nähden melko vähän ja tarvitaankin enemmän tutkimustuloksia, jotta voidaan tehdä tarkempia johtopäätöksiä rodun nykytilasta. Tieto ja fakta ovat ainoita asioita mihin voimme nojata.

Selkäkuvauksien lisääntyminen on ollut iloinen ilmiö rotujemme keskuudessa, huolimatta siitä että tulokset eivät aina ole olleet miellyttävää luettavaa. Kuvauksien tekeminen ja terveyden tutkiminen on tärkeää, jotta saamme tietoa rodun nykytilanteesta ja sitä kautta voimme vaikuttaa rodun tulevaisuuteen. Omalta osaltaan jokainen voi vaikuttaa rodun terveystilanteeseen tutkimalla koiransa vaikkei juuri sitä omaa koiraa käytettäisikään jalostukseen - jokainen terveystulos on tärkeä.

Jalostusvalinnoissa terveyden asettaminen etusijalle on teko tulevaisuudelle. Syntyneiden pentueiden terveyden seuranta ja tutkimus ovat myös teko rodun hyväksi.

Lievä spondyloosi ei välttämättä aiheuta oireita. Vakavammassa tapauksessa se voi johtaa kipuun, jäykkyyteen, liikkumishaluttomuuteen, ontumiseen ja jopa neurologisiin

oireisiin, jos luupiikit painavat selkäydintä tai hermoja. Pitkällä aikavälillä se voi heikentää koiran elämänlaatua. Monet LTV-koirat ovat täysin oireettomia. Kuitenkin joillakin koirilla se voi altistaa alaselän kivuille, iskiasvaivoille, häntäongelmille ja jopa virtsaamisvaikeuksille, koska LTV voi vaikuttaa hermojen toimintaan ja aiheuttaa painetta välilevyille.

Spondyloosi ja LTV ovat potentiaalisia terveysriskejä roduillemme, tämän hetken tutkimustulosten perusteella enemmän faaraokoirien kuin ibizanpodencojen terveysriski. Selkämuutosten vaikutukset isossa kuvassa riippuu paljon siitä, miten aktiivisesti ja vastuullisesti rodun terveyttä hallitaan. Moni asia on jo hyvällä mallilla ja alulla roduissamme. Ennakoivat toimet, kuten terveys-tutkimukset, läpinäkyvä tiedonjako ja vastuulliset jalostusvalinnat, ovat avainasemassa, jotta nämä upeat rodut säilyisivät mahdollisimman terveisinä ja elinvoimaisina tulevaisuudessakin.

LÄHTEET/ LISÄTIETOA

- <https://www.masseter.fi/artikkelit/hyvinvointi/koirien-perinnolliset-luustosairaudet.html>
- <https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-terveys/perinnolliset-sairaudet-ja-koiran-hyvinvointi/perinnolliset-selkamuutokset>
- <https://helda.helsinki.fi/server/api/core/bitstreams/3b27eca2-bf5d-4b2e-971c-dbe9bb39d1a1/content> Koiran välimuotoinen lanne-ristinikama, lumbosakraalisten oosi ja cauda equina -oireyhtymä. Kirjallisuuskatsaus
- <https://core.ac.uk/download/pdf/14913337.pdf> Välimuotoinen lumbosakraalinen nikama - esiintyvyys suomen saksanpaimenkoirapopulaatiossa, Nyssönen K., 2010, eläinlääketieteellinen tiedekunta

